

Adviesaanvraag B&W aan stadsdeelbestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag: Concept Regionale Energie Strategie – deel Amsterdam (concept RES-Amsterdam)
Portefeuille: Duurzaamheid
Directie: R&D / afdeling Duurzaamheid / Programma Amsterdam Klimaat Neutraal
Datum behandeling staf WH: 20 januari 2020
Datum adviesaanvraag: 6 februari 2020
Deadline ontvangst advies: 30 maart 2020
Advies mailen naar: j.kurschner@amsterdam.nl
Meegestuurde stukken: - Concept RES Amsterdam
- concept Raadvoordracht
- Memo Lokaal Scenario Ateliers Amsterdam
Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden? Ja.
Het proces van opstellen en vaststellen van de RES is vanuit de projectorganisatie van energieregio Noord-Holland Zuid en de projectorganisatie Amsterdam als gezamenlijk bottom-up proces ingezet met diverse bijeenkomsten van overheden met stakeholders (bestuurlijk/ ambtelijk / deskundigen stakeholders). Daar waren stadsdeelvertegenwoordigers voor uitgenodigd, zowel ambtelijk als bestuurlijk (Stuurgroep RES NHZ XXL en diverse atelier bijeenkomsten).
De RES is in 2019 op 8 juli, 11 november en 16 december besproken op het Portefeuillehouders-overleg met wethouder van Doorninck. En de RES is op 24 september vorig jaar en 28 januari jongstleden geagendeerd op de ambtelijke Duurzaamheidstafel.
Op donderdag 7 november is in stadsdeel Nieuw-West een bewonersbijeenkomst gehouden voor de gebieden Nieuw-West / West / Haven. Het doel van dit atelier was om het gesprek aan te gaan met lokale partijen, bewoners en belanghebbenden over hun wensen rond duurzame energieopwekking in hun directe omgeving.
Op 16 januari 2020 heeft overleg plaatsgevonden met portefeuillehouders Mauer en Bobeldijk.

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel: Stadsdeel Nieuw-West
Procesbegeleider: Elwin van der Klis
Datum weekstart/staf: Duostaf: 25/02/2020 – Weekstart fase 2: 02/03/2020
Datum stadsdeelcommissie: Aanleveren: 03/03/2020 – Bespreking: 10/03/2020
Datum dagelijks bestuur: Aanleveren 17/03/2020 – Vaststellen DB: 24/03/2020
Registratienr. (optioneel): ...

Over gevraagde adviezen: conform art. 12 van de verordening op het lokaal bestuur vraagt B&W advies aan een DB over besluiten die (lid 1) betrekking hebben op de taken en bevoegdheden van het DB of (lid 2) op de belangen van het stadsdeel. Het DB legt deze adviezen voor aan de stadsdeelcommissie (art. 19). Het DB neemt het advies van de stadsdeelcommissie over indien het is vastgesteld met een meerderheid van stemmen en binnen de budgettaire kader past (art. 19 lid 5). Afwijkingen van het advies motiveert het DB.

Adviesvraag B&W

Formuleer hier de vraag aan het stadsdeel

De RES komt voort uit afspraken van het landelijk klimaatakkoord. Het Rijk wil weten hoe de Nederlandse doelstelling van 49% CO₂ reductie en de inzet die daarvoor nodig is gerealiseerd en lokaal ruimtelijke ingepast wordt. Deze inventarisatie wordt gevraagd aan alle gemeenten in Nederland. De gemeenten zijn daarvoor samengevoegd in energieregio's. Alle energieregio's samen moeten in 2030 35 TWh (TeraWattuur) elektriciteit opwekken. Amsterdam is een deelregio binnen de energieregio Noord-Holland Zuid. De gemeente ziet dat zij afhankelijk is van regionale en landelijk opwekking van duurzame

energie. Ondanks de schaarse ruimte gaat Amsterdam inzetten op een forse ambitie duurzame energieopwekking op eigen grondgebied en neemt daarmee haar verantwoordelijkheid in de energietransitie.

De RES geeft de locaties aan waar nader onderzoek gedaan wordt voor opwekking van duurzame elektriciteit door zon en wind, een inventarisatie van de warmtevraag en het warmteaanbod (via de Regionale Structuur Warmte, RSW) en een infrastructuur analyse. Deze locaties zijn aangegeven op kaarten met de ambities voor de energieopbrengst. Het Rijk zal de energieopbrengst van de locaties doorrekenen. Mocht uit deze optelling blijken dat de gezamenlijke vereiste 35 TWh niet wordt gehaald, wordt ons mogelijk een extra opgave door het Rijk opgelegd.

In het Portefeuillehoudersoverleg Duurzaamheid van 16 december 2019 is door de Wethouder Duurzaamheid Amsterdam, mevr. Marieke van Doorninck, en de verantwoordelijke portefeuillehouders van de stadsdelen afgesproken gelijktijdig met het ophalen van Wensen en bedenkingen op de Concept RES Amsterdam ook advies te vragen aan de stadsdelen. Dit advies wordt afgegeven op de Concept RES Amsterdam en op de Concept RES NHZ. De adviezen van de stadsdelen en de Raad worden verwerkt bij het opstellen van de definitieve RES Noord-Holland Zuid 1.0 in de tweede helft van 2020. De RES NHZ 1.0 wordt einde van dit jaar 2020/ begin 2021 definitief.

Dit onderhavige product is de Concept RES Amsterdam waarover nu advies gevraagd wordt aan de stadsdelen.

Later – naar verwachting in mei/juni van 2020 zal ook het concept RES Noord-Holland Zuid – waarin alle deelproducten van de regio zijn samengevoegd – voor advies worden voorgelegd aan de stadsdelen

Voor stadsdeel Nieuw-West zijn de ruimtelijke consequenties van de RES Amsterdam beperkt. De opwek van wind in het gebied ten noorden van het stadsdeel zal toenemen. De Sloterplas, de Nieuwe Meer en groene gebieden aan de rand van de het stadsdeel zijn aangewezen als extra zoekgebied voor zon. Deze extra zoekgebieden vallen onder het 'nee, tenzij'-principe; worden alleen in overweging genomen wanneer andere zoekgebieden niet voldoende blijken of wanneer er vanuit het Rijk een extra opgave opgelegd wordt.

Het stadsdeel pleit ervoor om gebruik te maken van de daken van bedrijven in Westpoort.

Het atelier voor stadsdeel Nieuw-West vond plaats donderdag 7 november. Er zijn diverse kanalen gebruikt om mensen uit te nodigen, maar een representatieve doorsnee van de bevolking kan niet worden gegarandeerd.

Om het gesprek te voeren over de voorkeuren van de Amsterdammers is op de ateliers is gebruik gemaakt van scenario's: Maximale Energie; Kostenefficiëntie en Leefbaarheid, elk met specifieke leidende principes.

Onder de aanwezigen was meestal het scenario Leefbaarheid favoriet, gevolgd door Maximale Energie. De voorkeur voor Leefbaarheid kwam vooral door de mogelijkheid om er bewoners – vooral laag- en middeninkomens - bij te betrekken, via bewonersinitiatieven, via woningbouwcorporaties, privaat-publieke samenwerking en joint ventures. Leefbaarheid spreekt de deelnemers ook aan omdat ze groene gebieden willen behouden en het ontgroenen willen tegengaan.

De volgende bouwstenen zouden in ieder geval ingezet moeten worden:

Zon op grote daken. Dit sluit naadloos aan bij de oproep van het stadsdeel om gebruik te maken van de daken bedrijven in Westpoort. Een nieuwe potentiële bouwsteen vond men in Zon Op Spoor (op nieuw dak) als extra naast Zon Op Spoortaluds. Verder wind in het havengebied, op golfbanen en langs het spoor. Zon op bedrijventerreinen, kantoren en gevels.

Meer verdeeldheid bestond er bij wind op agrarische grond.

Afgewezen werden de bouwstenen Zon in veenweidelandschap, zon op water, duurzame opwek in de rafelranden van de stad (vanwege de hoge biodiversiteit daar). Grond waar biologisch geteeld wordt en groene gebieden moeten behouden blijven. De natuur moet behouden blijven.

Conceptadvies DB:

Het dagelijks bestuur formuleert hier t.b.v. de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies

Het dagelijks bestuur gaat akkoord met de in de Concept RES geformuleerde uitgangspunten, met de nadrukkelijke onderschrijving van het 'nee, tenzij...-principe'. De doelen als geformuleerd moeten wat het dagelijks bestuur betreft een duidelijke volgorde bevatten, waarbij de ene maatregel niet kan worden ingezet als de mogelijkheden van de voorgaande maatregelen zijn uitgeput. De volgende uitgangspunten zijn leidend:

- Voorkeur voor toevoeging van Zon en Wind in het Havengebied en de bedrijventerreinen van de Sloterdijken,

waarbij zonnepanelen op grote daken de voorkeur geniet.

- Indien er meer capaciteit dient te worden toegevoegd, dan toevoeging in de openbare ruimte langs snel- en spoorwegen (waaronder de Rijksweg A5), in de haven, bovenop stations en op bedrijventerreinen.
- Enkel indien extra toevoeging aantoonbaar nodig is komen voor het stadsdeel de overige gebieden in beeld. Het bestuur staat in principe negatief tegenover plaatsing van wind en zon op open water en in open landschappen, zoals de groene gebieden in het westen van het stadsdeel en de Bretten. Toevoeging van wind en zon in open gebieden zou niet plaats moeten vinden voordat andere, minder impactvolle opties zijn onderzocht. Het dagelijks bestuur is van mening dat in de Nieuwe Meer en Sloterplas de mogelijkheden voor aquathermie eerst dienen te worden onderzocht. Indien deze techniek onvoldoende mogelijkheden biedt, pas dan zou kunnen worden gekeken naar plaatsing van *grote hoeveelheden* zonnepanelen op het open water. Voor de open landschappen geldt hetzelfde: het stadsdeel adviseert negatief op plaatsing van wind of zon indien er ook andere warmte- of elektriciteitsoplossingen voor handen zijn.
- Indien plaatsing in open gebieden toch noodzakelijk blijkt, dan benadrukt het dagelijks bestuur dat het geen negatieve impact mag hebben op de functie van de gebieden. Zo zullen op het water van de Nieuwe Meer en Sloterplas slechts een beperkt aantal zonnepanelen geplaatst mogen worden, zodat de recreatieve functie van deze gebieden zo min mogelijk wordt aangetast. Hetzelfde geldt voor de groene gebieden in het westen van het stadsdeel. Ook hier moeten de ruimtelijkheid en recreatieve functie niet mogen worden aangetast door plaatsing van zonnepanelen of windturbines. Dit betekent dat er slechts kleine velden panelen geplaatst zouden kunnen worden.

Voorts onderschrijft het dagelijks bestuur onderstaande doelen, die betrekking hebben op de overige onderdelen zoals geformuleerd in de Concept-RES:

- Streven naar minimaal 50% lokaal eigenaarschap bij de uitvoering van het ambitieuze energiebeleid. Dit betekent concreet dat er ook in Amsterdam Nieuw-West nog meer zal worden ingezet op versterking van coöperatieve initiatieven, zoals de energiecoöperatie Westerlicht. Deze partijen zullen initiatiefnemer en deelnemer zijn zodat bewoners kunnen participeren in de toekomstige zonneweiden en aquathermieprojecten.
- Het dagelijks bestuur is voorstander van het geformuleerde scenario 'Leefbaarheid', maar voegt de kritische opmerking toe dat ook in dat scenario er zoekgebieden voor zonnepanelen staan ingetekend op open, groene gebieden. Op de uitwerking van die maatregel zal het stadsdeel negatief adviseren indien bovengenoemde alternatieven nog niet voldoende zijn onderzocht.

Advies stadsdeelcommissie:

Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

Het conceptadvies van het dagelijks bestuur is unaniem door de stadsdeelcommissie aangenomen.

Tijdens de vergadering heeft GroenLinks nog drie punten ingebracht, over:

1. Inherente ecologische waarde van groene gebieden
2. Scenario's leefbaarheid en maximale energie
3. Rol biomassa in Amsterdamse energietransitie

De eerste twee punten zijn unaniem aangenomen en worden door het DB overgenomen in het definitief advies. Het derde punt dat door GroenLinks werd ingebracht is niet in stemming gebracht, na negatief preadvies van het dagelijks bestuur. Het advies van GroenLinks is bijgevoegd.

Definitief advies DB:

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

Het dagelijks bestuur gaat akkoord met de in de Concept RES geformuleerde uitgangspunten, met de nadrukkelijke onderschrijving van het 'nee, tenzij...-principe'. De doelen als geformuleerd moeten wat het dagelijks bestuur betreft een duidelijke volgorde bevatten, waarbij de ene maatregel niet kan worden ingezet als de mogelijkheden van de voorgaande maatregelen zijn uitgeput. De volgende uitgangspunten zijn leidend:

- Voorkeur voor toevoeging van Zon en Wind in het Havengebied en de bedrijventerreinen van de Sloterdijken, waarbij zonnepanelen op grote daken de voorkeur geniet.
- Indien er meer capaciteit dient te worden toegevoegd, dan toevoeging in de openbare ruimte langs snel- en spoorwegen (waaronder de Rijksweg A5), in de haven, bovenop stations en op bedrijventerreinen.
- Enkel indien extra toevoeging aantoonbaar nodig is komen voor het stadsdeel de overige gebieden in beeld. Het

bestuur staat in principe negatief tegenover plaatsing van wind en zon op open water en in open landschappen, zoals de groene gebieden in het westen van het stadsdeel en de Bretten. Toevoeging van wind en zon in open gebieden zou niet plaats moeten vinden voordat andere, minder impactvolle opties zijn onderzocht. Het dagelijks bestuur is van mening dat in de Nieuwe Meer en Sloterplas de mogelijkheden voor aquathermie eerst dienen te worden onderzocht. Indien deze techniek onvoldoende mogelijkheden biedt, pas dan zou kunnen worden gekeken naar plaatsing van grote hoeveelheden zonnepanelen op het open water. Voor de open landschappen geldt hetzelfde: het stadsdeel adviseert negatief op plaatsing van wind of zon indien er ook andere warmte- of elektriciteitsoplossingen voor handen zijn.

- Indien plaatsing in open gebieden toch noodzakelijk blijkt, dan benadrukt het dagelijks bestuur dat het geen negatieve impact mag hebben op de functie en inherente ecologische waarde van de gebieden. Zo zullen op het water van de Nieuwe Meer en Sloterplas slechts een beperkt aantal zonnepanelen geplaatst mogen worden, zodat de recreatieve functie van deze gebieden zo min mogelijk wordt aangetast. Plaatsing van zonnepanelen in deze gebieden mag geen verstoring van de plaatselijke biotoop inhouden. Hetzelfde geldt voor de groene gebieden in het westen van het stadsdeel. Ook hier moeten de ruimtelijkheid en recreatieve functie niet worden aangetast door plaatsing van zonnepanelen of windturbines. Dit betekent dat er slechts kleine velden panelen geplaatst zouden kunnen worden.

Voorts onderschrijft het dagelijks bestuur onderstaande doelen, die betrekking hebben op de overige onderdelen zoals geformuleerd in de Concept-RES:

- Streven naar minimaal 50% lokaal eigenaarschap bij de uitvoering van het ambitieuze energiebeleid. Dit betekent concreet dat er ook in Amsterdam Nieuw-West nog meer zal worden ingezet op versterking van coöperatieve initiatieven, zoals de energiecoöperatie Westerlicht. Deze partijen zullen initiatiefnemer en deelnemer zijn zodat bewoners kunnen participeren in de toekomstige zonneweiden en aquathermieprojecten.

- Het dagelijks bestuur is voorstander van het geformuleerde scenario 'Leefbaarheid', maar voegt de kritische opmerking toe dat ook in dat scenario er zoekgebieden voor zonnepanelen staan ingetekend op open, groene gebieden. Op de uitwerking van die maatregel zal het stadsdeel negatief adviseren indien bovengenoemde alternatieven nog niet voldoende zijn onderzocht.

- Stadsdeel Nieuw-West deelt de mening dat Amsterdam een ambitieus energiebeleid moet voeren waarin de gemeente de bewoners betreft, de leefbaarheid van de stad waarborgt en het groen in en om de stad beschermt. Het dagelijks bestuur neemt het advies van de stadsdeelcommissie over betreffende de gewenste scenario's. Stadsdeel Nieuw-West is voorstander van het geformuleerde scenario Leefbaarheid met ruimte voor toevoegingen van extra bouwstenen uit het scenario Maximale energie.

Vastgesteld door het dagelijks bestuur van stadsdeel Nieuw-West op 24 maart 2020,

mevrouw E.J.M. Plasmeijer,
stadsdeelsecretaris

de heer E. Ünver,
voorzitter